

Metsähallituksen kumppanien toimintatapaohje

Sisällys

1. Yleiset velvoitteet.....	1
2. Kumppani kantaa vastuunsa ympäristöstä	2
3. Kumppani hyödyntää ja suojaa tietoa asianmukaisesti	2
4. Kumppani kunnioittaa ihmis- ja työoikeuksia	2
5. Kumppani sitoutuu vastuulliseen yhteistyöhön ja sopimustoimintaan	3
6. Kumppani ei hyväksy korruptiota, laittomia liiketoimia tai lahjontaa.....	3
7. Kumppani ilmoittaa poikkeamista ja tiedottaa ilmoituskanavasta	4
8. Kumppani korjaa toimintaansa ja tiedostaa riskin seuraamuksista.....	4
9. Metsähallitus varmentaa tämän ohjeen noudattamisen	4
10. Kansainväliset pakotteet.....	5

Toimintatapaohjeen tarkoitus

Metsähallituksen tehtävänä on käyttää, hoitaa ja suojella valtion maa- ja vesialueita kestävästi. Metsähallituksen toiminnan tarkoitus on luonnon arvon ja yhteisen varallisuuden vastuullinen kehittäminen yli sukupolvien. Siksi edellytämme myös kumppaneiltamme eettistä ja kestävää toimintatapaa. Metsähallitus noudattaa toiminnassaan lainsäädäntöä, omaa toimintatapaohjettaan ja hyvää hallintotapaa.

Sitovuus

Tämä asiakirja¹ sisältää Metsähallituksen kumppaneilleen ja niiden omistajatahoille asettaman eettisen ja vastuullisen toiminnan vähimmäistason ja -vaatimukset, joita niiden tulee noudattaa. Metsähallituksen ja kumppanin välisessä sopimuksessa voidaan asettaa em. vähimmäistaso tiukempia ehtoja.

Kumppani voi olla yhteistyökumppani, vuokralainen, käyttöoikeuden haltija tai mikä tahansa muu Metsähallituksen kanssa sopimus- tai muussa yhteistyösuhteessa oleva kumppani.

Muutokset kumppanuudessa

Jos kumppani aikoo käyttää alihankintaa, siirtää sopimuksen kolmannelle tai ryhtyä toimeen, jolla enemmistö kumppanin omistuksesta tai tosiasiallisesta määräysvallasta muuttuu, kumppani on velvollinen pidättäytymään em. toimenpiteistä, jos sillä on perusteltu syy epäillä, noudattavatko kyseiset alihankijat, siirronsaajat tai uusi omistajataho tätä toimintatapaohjetta.

¹ Tämä sama tekstisisältö on julkaistu Metsähallituksen verkkosivulla <https://www.metsa.fi/wp-content/uploads/2026/05/kumppanien-toimintatapaohje-2026.pdf> kuvallisessa esitysmuodossa.

1. Yleiset velvoitteet

Kumppani sitoutuu noudattamaan sopimusehtoja, toimintatapaohjetta ja kaikkea toimintaansa koskevaa sääntelyä.

Liiketoimintaa harjoittava kumppani sitoutuu lisäksi varmistamaan ja vastaamaan siitä, että sen mahdollisesti sopimusvelvoitteiden täyttämiseen käyttämät alihankkijat ovat tietoisia tästä toimintatapaohjeesta ja noudattavat sen vaatimuksia.

2. Kumppani kantaa vastuunsa ympäristöstä

Kumppani sitoutuu

- ilmoittamaan sopimusalueellaan tai siihen mahdollisesti vaikuttavalla alueella havaitsemaan ympäristövahingosta ja -rikkomuksesta sekä välittömästi ympäristövahingon vaarasta viipymättä Metsähallitukselle.

Liiketoimintaa harjoittava kumppani sitoutuu lisäksi

- tunnistamaan, ehkäisemään, korjaamaan ja seuraamaan oman toimintansa ja sopimusvelvoitteiden täyttämiseen käyttämiensä alihankkijoiden aiheuttamia kielteisiä ympäristövaikutuksia ja -riskejä. Kumppanin tulee huomioida toimintansa laajuuden ja luonteen näkökulmasta olennaiset vaikutukset esimerkiksi maaperän, ilman ja vesistöjen pilaantumiseen, luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastoon, sekä
- tiedottamaan ja kouluttamaan työntekijöitään ja sopimusvelvoitteiden täyttämiseen käyttämiään alihankkijoita ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä niihin liittyvistä toimenpiteistä.

3. Kumppani hyödyntää ja suojaa tietoa asianmukaisesti

Kumppani sitoutuu

- huomioimaan kaikessa toiminnassaan asianmukaisen ja riittävän tietosuojan ja tietoturvan tason, ja
- käsittelemään kaikkia sopimussuhteeseen liittyviä tietoja ainoastaan sovitun mukaisesti, aiheettomia oikeuksia kunnioittaen sekä salassa pidettäviä ja muita luottamuksellisia tietoja suojaten.

4. Kumppani kunnioittaa ihmis- ja työoikeuksia

Kumppani sitoutuu

- noudattamaan perus- ja ihmisoikeuksia ja varmistamaan, ettei se ole osallisena ihmisoikeusloukkauksissa;
- tunnistamaan ja hallitsemaan toimintansa aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia työ- ja ihmisoikeuksiin, mukaan lukien mahdollisia vaikutuksia paikallisyhteisöihin ja alkuperäiskansoihin;
- tarvittaessa ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin em. vaikutusten minimoimiseksi ja ehkäisemiseksi, ja viipymättä raportoimaan näistä Metsähallitukselle.

Liiketoimintaa harjoittava kumppani sitoutuu lisäksi työyhteisössään ja sopimusvelvoitteiden täyttämiseen käyttämiensä alihankkijoiden osalta siihen, että

- se ei salli minkäänlaista syrjintää henkilöön liittyvän syyn perusteella;
- se varmistaa työoikeuksien, työterveys- ja työturvallisuusvelvoitteiden toteutumisen;
- kaikilla työntekijöillä on tehtäviensä edellyttämä koulutus ja perehdytys;
- se maksaa työstä vähintään lain sekä mahdollisesti kumppania sitovan työehtosopimuksen mukaiset palkat ja korvaukset;
- se noudattaa työaika, lepoaikoja ja ylityötä koskevia säännöksiä;
- se mahdollistaa ammattiliittoihin liittymisen ja osallistumisen ja niitä koskevan avoimen viestinnän;
- se ei hyödynnä alle 15-vuotiaiden työtä ja että se varmistaa, ettei alle 18-vuotiaiden työnteke vaarana heidän koulutustaan, turvallisuuttaan tai henkistä kehitystään, ja
- se ei käytä, hyödy tai ole osallisena missään nykyaikaisen orjuuden, kuten pakkotyön, ihmiskaupan tai velkaorjuuden muodossa.

5. Kumppani sitoutuu vastuulliseen yhteistyöhön ja sopimustoimintaan

Kumppani sitoutuu

- yhteistyöhön, joka on rakentavaa ja tuloksellista;
- avoimeen ja säännölliseen vuorovaikutukseen, ja
- noudattamaan kaikkia sovellettavia rahanpesun torjuntaan ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyviä lakeja ja pakotesäännöksiä.

Liiketoimintaa harjoittava kumppani sitoutuu lisäksi sopimusvelvoitteiden täyttämässä

- varmistamaan, että kumppanin ja sen alihankkijoiden väliset sopimukset ovat taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäviä ja mahdollistavat tämän toimintatapaohjeen noudattamisen alihankkijoiden toiminnassa;
- siihen, ettei se edellytä alihankkijoiltaan sopimusehtoja, jotka ovat toimialan yleisiin käytäntöihin nähden olennaisen heikot, epärealistiset tai muutoin sellaiset, että ne vaarantaisivat työn laadun, toimitusvarmuuden, työntekijöiden oikeudet tai vastuullisen liiketoiminnan;
- kunnioittamaan eläinten oikeuksia, jos kumppani hyödyntää liiketoiminnassaan eläimiä, ja
- osaltaan ehkäisemään kiellettyjä kilpailunrajoituksia ja olemaan osallistumatta niihin.

6. Kumppani ei hyväksy korruptiota, laittomia liiketoimia tai lahjontaa

Kumppani ei osallistu epäasialliseen vaikuttamiseen, mukaan lukien korruptioon tai muihin sopimattomiin tai laittomiin liiketoimiin, kuten vaikutusvallan väärinkäyttöön, suosimiseen, kiristykseen, kavallukseen tai petokseen, ja pyrkii toiminnassaan ehkäisemään ja estämään niitä.

Kumppani sitoutuu siihen,

- etteivät kumppani, sen johto, työntekijät tai alihankintaketju suoraan tai epäsuorasti maksa, anna tai tarjoa lahjusta Metsähallituksen tai kolmannen osapuolen edustajalle, ja
- etteivät nämä myöskään vastaanota tai pyydä lahjusta.

7. Kumppani ilmoittaa poikkeamista ja tiedottaa ilmoituskanavasta

- Kumppanin on viipymättä kirjallisesti ilmoitettava Metsähallitukselle havaitsemastaan tämän toimintatapaohjeen vastaisesta toiminnasta sekä siihen liittyvistä korjaavista toimenpiteistään.
- Metsähallituksella on käytössään ilmoituskanava, johon kuka tahansa voi nimettömästi ilmoittaa Metsähallituksen toimintaan liittyvistä väärinkäytöksistä tai väärinkäytösepäilyistä. Kumppanin on tiedotettava ja pyydettyä osoitettava tiedottaneensa ilmoituskanavasta sopimusvelvoitteiden täyttämiseen osallistuville tahoille, kuten työntekijöilleen ja mahdollisille alihankkijoilleen.
- Kumppani pidättäytyy kaikista kielteisistä seuraamuksista niitä kohtaan, jotka vilpittömin aikoin ilmoittavat väärinkäytösepäilyistä Metsähallitukselle.
- Lisäksi kumppani sitoutuu ilmoittamaan ilman aiheetonta viivytystä Metsähallitukselle, jos kumppani sopimusvelvoitteidensa täyttämisen yhteydessä muutoin havaitsee sellaisia merkittäviä riskejä, puutteita tai vahinkoja, jotka voivat johtaa tämän toimintatapaohjeen vastaiseen toimintaan ja vaativat pikaista korjausta.

8. Kumppani korjaa toimintaansa ja tiedostaa riskin seuraamuksista

Jos Metsähallitus havaitsee, että kumppani ei noudata tätä toimintatapaohjetta tai sen sisältöä tarkentavia sopimusehtoja, Metsähallitus ilmoittaa kumppanille asioista, jotka vaativat korjausta.

Kumppanilla tulee olla käytössään toimintatapa, jonka mukaisesti se tekee vaaditut korjaukset, seuraa niiden toteutumista ja raportoi niistä Metsähallitukselle.

Jos kumppani ei osoita korjanneensa toimintaansa tämän toimintatapaohjeen mukaiseksi viipymättä tai yhdessä sovituksessa määräajassa, tai jos kumppanin toimintatapaohjeen rikkomus on toistuva tai niin merkittävä, ettei sitä voida kohtuudella korjata, Metsähallitus voi päättää kumppanin kanssa tehdyn sopimuksen tai oikeussuhteen päättymään välittömästi vaikutuksin.

Metsähallituksella on myös oikeus käyttää mahdollisia muita sopimusehtojen rikkomuksesta johtuvia oikeuskeinojaan.

9. Metsähallitus varmentaa tämän ohjeen noudattamisen

Metsähallitus voi arvioida erilaisten tarkastusten, auditointien, raportoinnin tai vuoropuhelun avulla tai itsearviointia edellyttämällä, noudattavako kumppani ja sen sopimusvelvoitteiden täyttämiseen käyttämät alihankkijat tätä toimintatapaohjetta.

Arviointeja voi toteuttaa Metsähallitus tai Metsähallituksen valtuuttama riippumaton kolmas osapuoli, joka sitoutuu pitämään arviointitiedot salassa. Metsähallitus vastaa valtuuttamansa kolmannen osapuolen kustannuksista.

Arvioinneissa voidaan edellyttää kumppania kuvaamaan, miten se on järjestänyt toimintansa täyttääkseen tämän ohjeen vaatimukset. Kumppanin on pyynnöstä annettava arvioinnissa tarvittavat tiedot ja asiakirjat ja toteutettava mahdollisesti pyydetty itsearviointi.

Metsähallitus suhteuttaa arviointien laajuuden kumppanin ja Metsähallituksen välisen suhteen kannalta olennaisiin ja tarpeellisiin asioihin, jollaisia voivat olla esimerkiksi työtavat, menettelyt,

työtilat, työkohteet, toimipaikat, asiakirjat, työvälineet ja työntekijöiden olosuhteet. Metsähallitus ilmoittaa arviointien käytännön järjestelyistä, kuten ajoituksesta, kohtuullisella varoitusaajalla.

10. Kansainväliset pakotteet

Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot, Yhdysvallat, Yhdistynyt Kuningaskunta ja/tai Yhdistyneet Kansakunnat ovat asettaneet ja saattavat tulevaisuudessa asettaa pakotteita lainsäädännössään ja/tai toimielintensä päätöksillä.

1) Kumppani vakuuttaa, että tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä ja voimassa ollessa:

a) edellä mainittuja pakotteita ei ole asetettu:

- kumppanille,
- kumppanin hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttäville tahoille
- kumppanin välittömille tai välillisille omistajille ja tosiasiallisille edunsaajille,
- kumppanin sopimuskumppaneille tai alihankkijoille,
- kyseisten sopimuskumppaneiden tai alihankkijoiden hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseissä sopimuskumppaneissa tai alihankkijoissa käyttäville tahoille, eikä
- kyseisten sopimuskumppanien tai alihankkijoiden välittömille tai välillisille omistajille.

b) Kumppani ilmoittaa välittömästi Metsähallitukselle, jos pakotteita asetetaan yhdellekään kohdassa a) tarkoitetulle taholle, yksilöi kyseisen tahon sekä tiedossaan olevan pakotteiden asettamisen syyn. Kumppani antaa pyynnöstä viipymättä Metsähallitukselle tiedot edellä kohdassa a) mainituista välittömistä tai välillisistä omistajistaan ja muista edunsaajistaan.

c) sopimuksen mukainen toiminta tai kumppanin ja sen sopimuskumppanien tai alihankkijoiden tuottamien tuotteiden tai palvelujen käyttö ei riko edellä mainittuja pakotteita.

2) Jos Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot, Yhdysvallat, Yhdistynyt Kuningaskunta ja/tai Yhdistyneet Kansakunnat myöhemmin kohdistavat kumppaniin tai johonkin edellä kohdassa a) mainittuun tahoon pakotteita, kumppanin tulee ilmoittaa asiasta Metsähallitukselle välittömästi saatuaan asiasta tiedon.

Jos kumppani ei ole viipymättä ryhtynyt toimenpiteisiin pakotteisiin liittyvän asian ratkaisemiseksi ja yhdeksänkymmenen (90) päivän kuluessa asiasta tiedon saatuaan ratkaissut asiaa, Metsähallitus ja kumppani neuvottelevat vilpittömässä mielessä tilanteen ratkaisemisesta. Elleivät osapuolet tässä tapauksessa pääse neuvotteluratkaisuun, Metsähallituksella on oikeus irtisanoa tämä sopimus välittömin vaikutuksin.

3) Jos näitä vakuutuksia on rikottu, kumppani on velvollinen korvaamaan Metsähallitukselle kaikki rikkomuksesta aiheutuneet välittömät ja välilliset vahingot.